

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO

Imetyspaita-minimallisto Sarah Design -yritykselle

Koulutusala	
Kulttuuriala	
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma	
Muotoilun koulutusohjelma	
Työn tekijä(t)	
Sanna-Mari Pitkänen	
Työn nimi	
Imetyspaita-minimallisto Sarah Design -yritykselle	
Päiväys	Sivumäärä/Liitteet
Ohjaaja(t)	
Sirpa Ryyänen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t)	
Sarah Design	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tässä opinnäytetyössä suunnitellaan imetykseen tarkoitettujen vaatteiden minimallisto ja valmistetaan mallistosta yksi prototyyppi yhteistyössä Sarah Design -yrityksen kanssa. Sarah Design on Kuopiossa toimiva naisten- ja lasten trikoovaatteita valmistava yritys. Tavoitteena on löytää imetysluukulle rakenne joka on huomaamaton, mutta toimiva.</p> <p>Suunnittelun apuna opinnäytetyössä käytetään asiakaskyselyä, Tapani Jokisen Tuotekehitysprojektin toimintavaiheet -kirjaa ja kilpailija-analyysia. Asiakaskysely toteutetaan Sarah Designin Facebook-sivulla, että saadaan vastauksia merkin jo hyvin tuntevilta asiakkailta. Kyselyssä haetaan vastauksia muun muassa siihen, millainen on toimiva imetysvaate ja löytävätkö asiakkaat omaan tyyliinsä sopivia imetysvaatteita helposti.</p> <p>Raportissa seurataan kuosittelua yrityksen peruskaavan pohjalta, esitetään sovitusprosessia ja sitä seuraavia kaavamuuoksia kuvin. Minimallisto esitetään mallistolakanana, kuosivaihtoehtoina ja yhtenä valmiina vaatteena, joka valmistetaan plussakokoisena. Lopputuloksena on toimiva, merkin ilmeeseen sopiva imetysvaate.</p>	
Avainsanat	
Imetysvaate, Sarah Design, Tuotekehitys, Imetys, Vaatetusmuotoilu	

Field of Study			
Culture			
Degree Programme			
Degree Programme in Design			
Author(s)			
Sanna-Mari Pitkänen			
Title of Thesis			
Breastfeeding Shirt Capsule Collection for Sarah Design			
Date		Pages/Appendices	
Supervisor(s)			
Sirpa Ryyänen			
Client Organisation /Partners			
Sarah Design			
<p>Abstract</p> <p>The purpose of this thesis is to design a functional and fun breastfeeding shirt capsule collection and produce a working prototype for Sarah Design. Sarah Design is a Kuopio based company that designs and manufactures jersey clothing for women and children. The main focus was to design a discreet nursing opening panel that functions well.</p> <p>As the background literature and guide to the analysis was used Tapani Jokinen's Tuotekehitysprojektin Toimintavaiheet (Product Development Stages of Operation). A customer survey is made on Sarah Design's Facebook page where customers are asked questions like "What is a functioning nursing clothing like?" and "Do you find nursing clothing easily that fits your personal style?". The survey was executed in Facebook in order to reach those customers who already know and love Sarah Design.</p> <p>The shaping of a pattern based on the company's sloper and the fitting process is presented pictorially. Capsule collection is presented in a collection sheet and colorway sheet.</p> <p>The result of the thesis is a functioning plus sized prototype that fits the visual brand of Sarah Design.</p>			
Keywords			
breastfeeding clothes, Sarah Design, product design, breastfeeding, fashion design			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	5
1.1	Sarah Design	5
1.2	Imetysvaate apuna	5
1.3	Tuotekehitysprojektin toimintavaiheet.....	6
2	ASIAKASKYSELY SARAH DESIGNIN ASIAKKAILLE JA KILPAILIJA-ANALYYSI.....	9
3	MALLISTO	14
3.1	Luonnostelu kyselyn ja keskustelun pohjalta	14
3.2	Valmiit mallit.....	Error!
	Bookmark not defined.	
4	LUONNOKSESTA VALMIIKSI TUOTTEEKSI.....	18
4.1	Materiaalivalinnat.....	18
4.2	Kuosittelu ja kokeilu.....	19
4.3	Ompelu.....	22
4.4	Sovitus ja testaus.....	23
5	POHDINTA JA ARVIOINTI	25
	LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT	26

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä tavoitteeni on suunnitella minimallisto imetysvaatteista Sarah Design -yritykselle. Minimallistoon haluan luoda kolmen yläosan kokonaisuuden, jotka tukevat naiseutta, eivät ai-noastaan äitiyttä. Sarah Designin Saara Lintula antoi minulle ohjenuoraksi ”Tyylikäs, naisellinen, hil-litty rock-asette” jota aion seurata koko suunnittelun ajan. Onnistuessaan mallisto on tarkoitus sar-joa yrityksen toimesta ja ottaa mukaan valikoimaan. Itselleni tämä opinnäytetyöaihe on ehdottoman epämukavuusalueella, mutta uskon, että voin oppia tästä prosessista paljon. Haasteena ovat imetys-luukun toimivuus, plussakoolle suunnittelu, merkin ja minun oman muotokieleni yhdistäminen ja säi-lyttäminen ja todella tiukka aikataulu.

1.1 Sarah Design

Sarah Design on Saaran Lintulan yritys, joka sijaitsee Kuopiossa. Yritys valmistaa lähinnä naisten ja lasten trikoovaatteita, mutta vuoden 2017 talvimallistossa on myös miesten paita. Tuotteet valmistetaan Suomessa, tällä hetkellä Kuopiossa. Materiaaleina yritys käyttää lähinnä luomupuuvillatrikoota ja mulesing-vapaata merinovillaneulosta. Eettisyys, ekologisuus ja omaleimaisuus ovat Sarah Designille tärkeitä arvoja. Mallistojen printit ja värimaailma on inspiroitunut vahvasti afrikkalaisen ja suomalaisen estetiikan yhdistämisestä, ja merkin Heimo-printti on tästä hyvä esimerkki. Myös helppo puettavuus ja hauska ilme ovat merkille tärkeitä. Tutustuin Lintulaan ollessani toisessa yrityksessä harjoittelussa kesällä 2016 ja törmäsimme sen jälkeen töitten parissa aina silloin tällöin, kunnes marraskuussa 2016 mietimme ensimmäisen kerran mahdollisuutta, että tekisin päättötyöni Sarah Designille. Kesäksi 2017 menin Sarah Designiin harjoitteluun ja asiasta keskusteltiin lisää, mutta vasta syksyllä löimme aiheen lukkoon. Suunnittelijoina meitä yhdistää tietynlainen villiys ja perusmuotoihin pohjautuva suunnittelu, sekä halu tehdä arjessa hyvin toimivia vaatteita. Toimimme hyvin samassa tilassa ja pallottelemme mielellämme ideoita keskenämme, oli kyseessä kumman tahansa projekti.

1.1 Imetysvaate apuna

Suomessa suositellaan, että vauvaa imetetään mielellään kuusi, mutta vähintään neljä kuukautta ns. täysimetyksellä, eli ilman lisäruokaa. Äidinmaito on tutkitusti parasta ruokaa ja riittää ravinnoksi, jos lapsi on syntynyt normaalipainoisena ja terveenä. Varsinkin alussa imetysvälit ovat lyhyet ja vauva syö 8-12 kertaa vuorokaudessa. (Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinninlaitos 2016)

Miina Korpi kirjoittaa Imetysuutisia-lehdessä ”Imetystä koskevat asenteet muodostuvat kulttuurisista ja sosiaalisista arvoista ja normeista, käsityksestä siitä mikä on yksityistä ja mikä ei. Imetys nähdään

usein äidin yksityisenä asiana.” (Korpi 2017) Terveiden ja hyvinvoinninlaitoksen raportin mukaan, ympäristön ja läheisten tuella on ratkaiseva merkitys imetyksen onnistumiseen. Tähän tukeen liittyy myös se, onko yleisen mielipiteen mukaan sopivaa imettää julkisesti, ja jos, niin missä tilassa ja tilanteessa. (Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2009) Riikka Huitti-Malkan mukaan äidit häpeävät julkisessa tilassa paljasta rintaansa imetystilanteessa ja tarttuvat siksi helposti tuttipulloon. Moni näkee naisen rinnat vain seksuaalisuuteen liittyvinä, ja siksi yksityisinä. (Huitti-Malkki 2015-11-25)

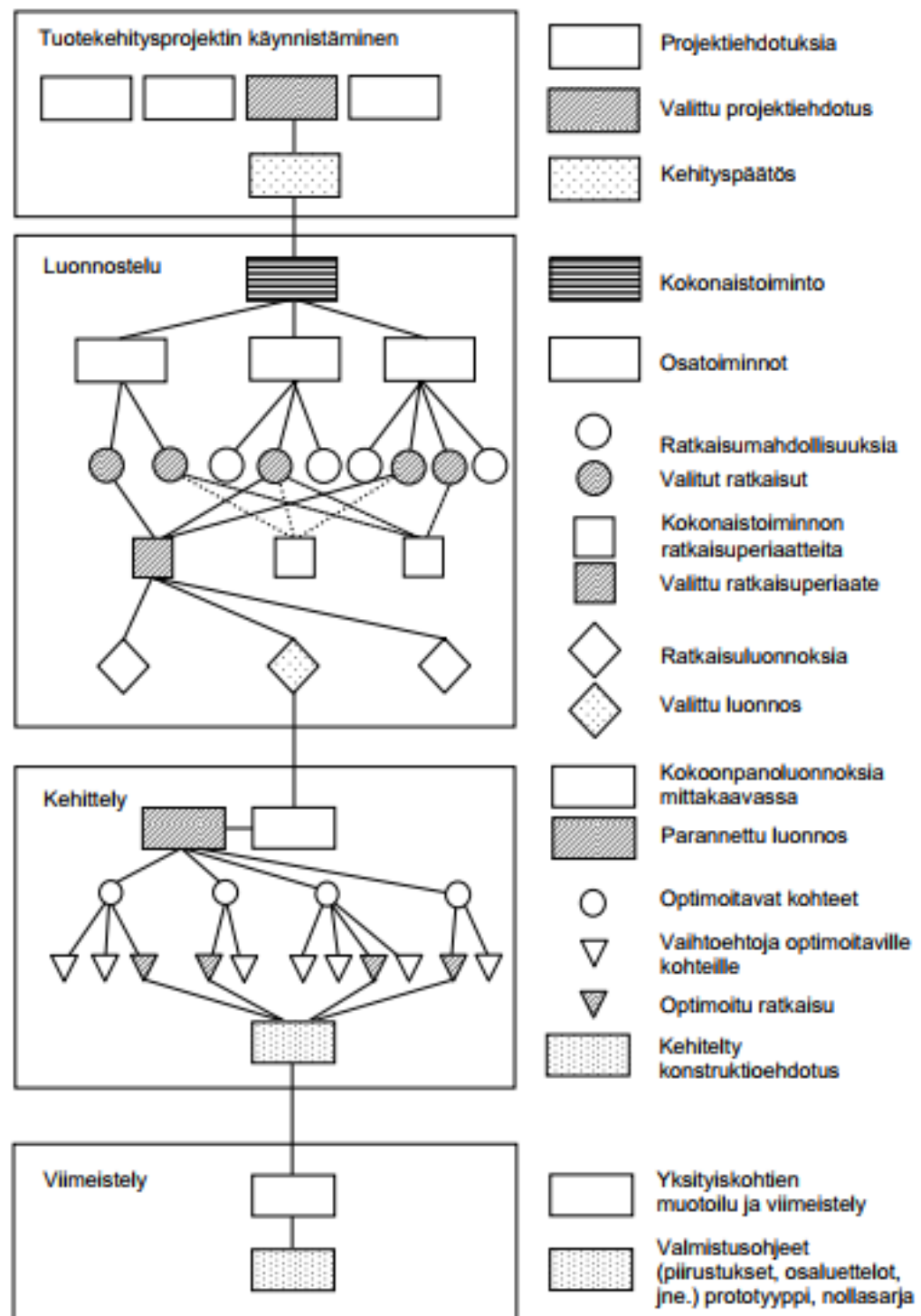
Näitä tutkimuksia ja havaintoja tuki myös oma asiakaskyselyni, jonka tuloksista lisää luvussa 2.

Imetysvaatteen tarkoitus on helpottaa imetystä niin, että imettäjän ei tarvitse paljastaa kuin välttämätön. Esimerkiksi tavallista t-paitaa käytettäessä koko helman joutuu nostamaan nänkin yläpuolelle ja vatsan seutu paljastuu. Monissa imetysvaatteissa molemmille rinnoille on oma luukkunsa, jolloin myös toinen rinta pysyy piilossa ja lämpimänä imetyksen ajan.

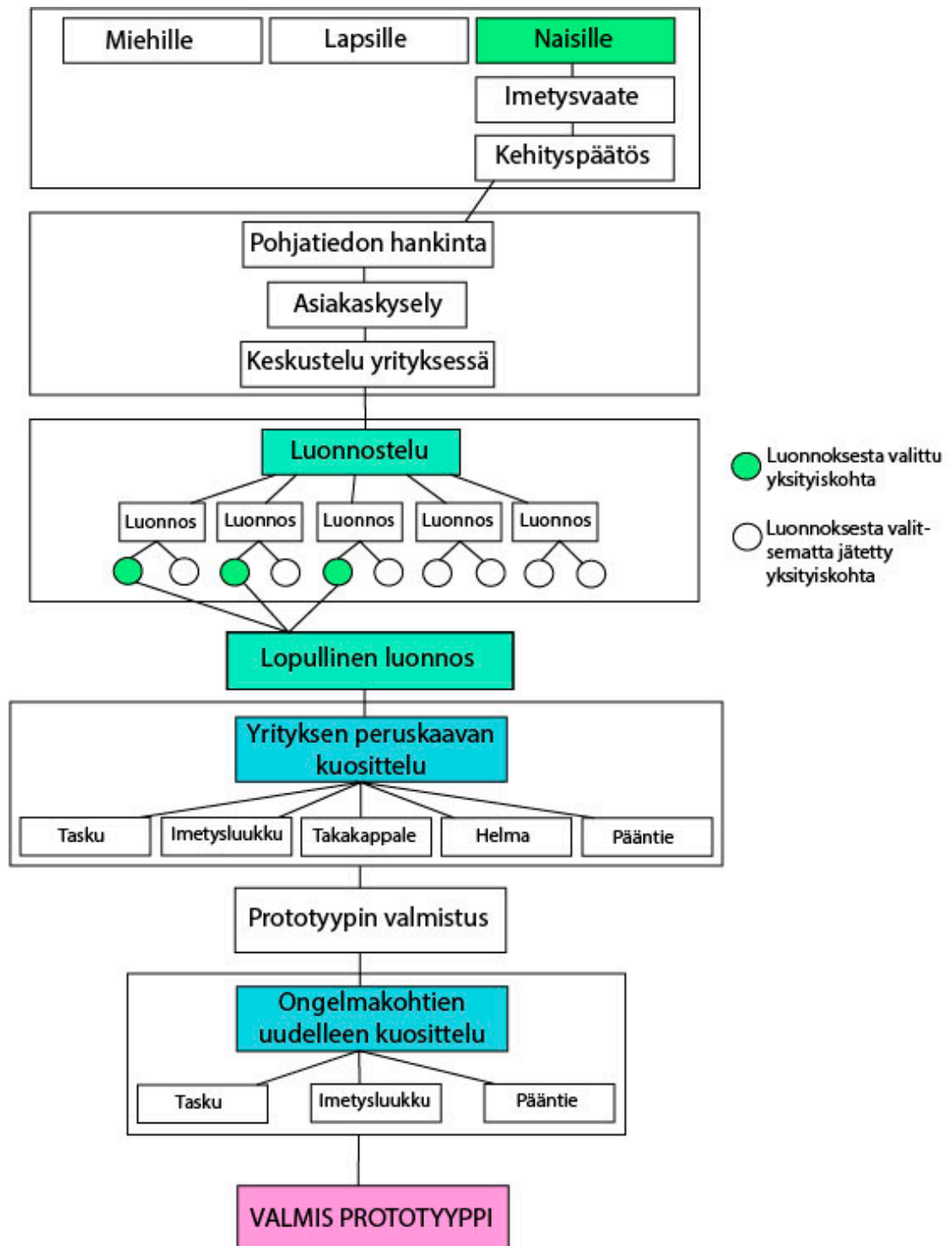
1.2 Tuotekehitysprojektin toimintavaiheet

Käytin tässä päättötyössä Tapani Jokisen kirjoittamaa Tuotekehitys -julkaisua, jossa hän jakaa koko prosessin neljään osaan, käynnistämiseen, luonnosteluun, kehittämiseen ja viimeistelyyn. Käynnistysvaiheessa mietitään muun muassa tuotteen tarvetta, sen toteuttamisen mahdollisuuksia ja sen markkinointinäkyviä. Jos näiden pohdintojen tulos on positiivinen, tehdään kehityspäätös. Kehityspäätöstä seuraa luonnostelu, jossa kehitetään useita mahdollisia ratkaisuja. Näitä ratkaisuehdotuksia sitten verrataan vaatimus- ja toivelistaan. Jos jokin ehdotus eli luonnos täyttää vaatimus- ja toivelistojen ehdot, sitä aletaan kehittää tuotteeksi. (Jokinen 2010)

Tämä tuotekehityksen malli toimi ohjenuoranani koko opinnäytetyöprosessin ajan ja soveltuu mielestäni hyvin sekä pienen yrityksen, että suuryrityksen tuotekehityksen kaavaksi.

KUVIO 1: Tuotekehitysprojektin kehitysvaiheet (Jokinen 2010)

KUVIO 2: Opinnäytetyöhöni sovellettu tuotekehitysprojektin kehitysvaiheet-kuvio (Pitkänen 2017)

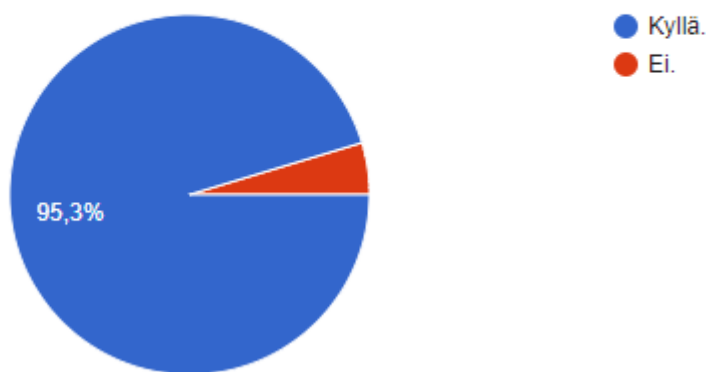
Omaan projektiini soveltamani kuvio kuvaa mielestäni hyvin läpikäymääni prosessia. Mielestäni tämä on hyvin luonnollinen työskentelytapa minulle ja omien havaintojeni mukaan myös Sarah Designille.

2 ASIAKASKYSELY SARAH DESIGNIN ASIAKKAILLE JA KILPAILIJA-ANALYYSI

Hain taustatietoa opinnäytetyöhöni kyselyllä Sarah Designin asiakkaille yrityksen Facebook-sivulla. Valitsin tämän tavan tiedonhankintaan, koska valmis mallisto on kohdennettu juuri tälle ryhmälle, joten halusin ottaa heidän mielipiteensä huomioon suunnittelussa. Sosiaalisessa mediassa julkaistu kysely toimi samalla myös ennakkomarkkinointina tulevalle mallistolle. Lähes kaikki vastaukset kyselyyn tulivat vuorokaudessa kyselyn avaamisesta. Tässä näkyy mielestäni hyvin Facebookin hyvät ja huonot puolet tällaisessä käytössä, ihmiset ovat helposti tavoitettavissa, mutta myöhemmin julkaisut hukuvat virtaan, ellei asiakas erikseen vieraile merkin omalla sivulla. Ennen kysymysten julkaisua kävimme ne läpi Saara Lintulan kanssa ja muokkasimme ne sopimaan yrityksen yleiseen viestintään. Samalla Lintula tarkisti, että kysymyksiä on sopivasti, varmistaaksemme, että asiakas jaksaa vastata kyselyyn. Lintula ehdotti kuppikoon kysymistä asiakkailta, sillä se vaikuttaa vaateen istuvuuteen ja imetysominaisuuden kuositteluun. Vastaajia oli 86 ja heistä 85 vastasi sanalliseen ja ei pakolliseen kysymykseen toimivasta imetysvaatteesta. Myös sanalliseen ja ei pakolliseen kysymykseen pahimmista imetysvaatekokemuksista vastasi 71 henkilöä. Yllätyin siitä, kuinka moni halusi myös kirjoittaa kokemuksistaan, sen sijaan, että olisi vain vastannut pakollisiin kyllä-ei -kysymyksiin.

Oletko käyttänyt imetykseen tarkoitettuja vaatteita?

86 vastausta

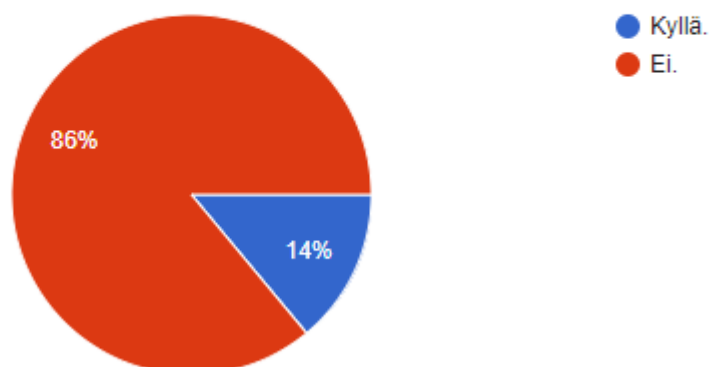
KUVIO 3: Asiakaskysely: Oletko käyttänyt imetykseen tarkoitettuja vaatteita?

95,3 % vastanneista oli käyttänyt erityisesti imettämiseen tarkoitettuja vaatteita, joten mielestäni heillä oli hyvä tietopohja vastata esitettyihin kysymyksiin.

Vain 14 % oli sitä mieltä, että omaan tyyliin sopivia imetysvaatteita on helppo löytää, 86 % koki sen vaikeaksi, eli mallistolle on selvästi tilausta.

Löysitkö helposti omaan tyyliisi sopivia imetysvaatteita?

86 vastausta

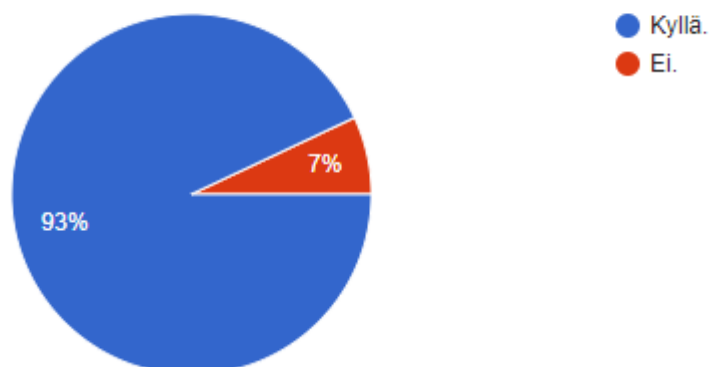
KUVIO 4: Asiakaskysely: Löysitkö helposti omaan tyyliisi sopivia imetysvaatteita?

Kysyttäessä, ovatko imetysvaatteet tarpeeksi naisellisia, vastaukset jakautuivat lähes tasan, 51,2 % vastasi kyllä.

Julkisessa tilassa imettämisen imetysvaatteiden hyödyt oli huomannut 93 %, mutta siihen hyvin soveltuvia vaatteita oli vaikea löytää 62,5 % mielestä.

Helpottavatko imetysvaatteet julkisessa tilassa imettämistä?

86 vastausta

KUVIO 5: Asiakaskysely: Helpottavatko imetysvaatteet julkisessa tilassa imettämistä?

Kun kyselyssä annettiin mahdollisuus kirjoittaa vapaasti imetysvaatteisiin liittyvistä huonoista kokemuksista, moni mainitsikin, että huomaamattomasti imettäminen on vaikeaa. Rinnan ei haluta näkyvän liikaa, mutta imetysaukon tulisi olla kuitenkin tarpeeksi suuri, ettei se paina epämiellyttävästi. Esille

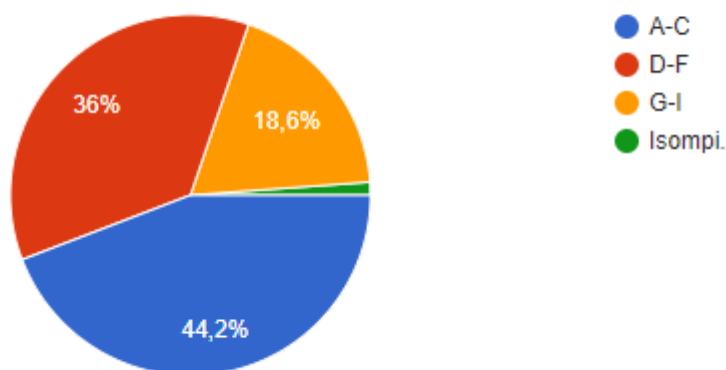
nousi myös maidon tahrivuus, maitoläikät erottuvat joissakin kankaissa selvästi, ongelmaa korjaamaan ehdotettiin kirjavia kankaita ja printtikankaita. Moni vierasti avonaisia pänteitä ja rintakehän päälle toivottiin jäävän kangasta, sekä lämmön että paljastavuuden takia.

Toimivaksi imetysvaatteeksi kyselyssä moni koki joustavat ja tunikamittaiset paidat. Helppokäyttöisyys ja yhdellä kädellä käytettävyyys nousivat eniten esille ja paljon toivottiin, ettei paita näytä imetysvaatteelta. Kommenteissa esiintyivät hihattomat topit, t-paidat ja pitkähihaiset, mutta raskausvatsalle tilaa toivoi vain yksi vastaaja. Yksi vastaajista mainitsi erikseen, että raskausvaatteisiin kyllästyy jo odotusaikana, eikä niihin tarvita imetysmahdollisuutta.

Monilla oli huonoja kokemuksia käytössä venähtäneistä, huonolaatuisista ja pesunkestoltaan heikoista imetyspaidoista. Napakka trikoo vatsanseudulle armeliaassa mallissa sai paljon kannatusta.

Mikä on/oli kuppikokosi imettämisen aikana?

86 vastausta

KUVIO 6: Asiakaskysely: Mikä on/oli kuppikokosi imettämisen aikana?

Vastaajien yleisin kuppikoko imetyksen aikana osui A-C -kokoihin, mutta D-F kokoakin oli 36 %:lla vastaajista, 18,6 % oli G-I kokoa ja 1,2 % oli vielä tätäkin isompi.

Monet imetysvaatteiden ongelmat olivatkin kyselyn mukaan juuri rinnan alueen istuvuudessa. Joillekin rinnan alue jää liian väljäksi ja kahdella vastaajalla joustamattomat, painavat saumat olivat aiheuttaneet maitotiehyetulehduksen. Rinnan muoto ja koko vaikuttavat vaatteiden toimivuuteen kyselyn perusteella monella eri tavalla.

Imetysvaatteilta toivottiin myös helppoa yhdisteltävyyttä, kauneutta ja monet mainitsivat, etteivät halua vaatteiden "huutavan" imetysmahdollisuutta.

KILPAILIJA-ANALYYSI

Suunnittelun avuksi ja taustatiedon hankkimiseksi, halusin tehdä kilpailija-analyysin. Ensimmäiseksi merkiksi valitsin hyvän saatavuutensa takia H&M:n. Merkillä on useita erilaisia imetyspaita-vaihtoehtoja, joissa kuitenkin toistuu muutama erilainen imetysluukkurakenne. Kuviollisia vaatteita on hyvin vähän ja nekin harvat enimmäkseen raitaa. Osa imetysvaatteista kuuluu H&M:n CONSIIOUS-kokoelmaan, jonka vaatteet on valmistettu luomupuuvillasta, mutta muitakin materiaaleja on saatavilla. Sivullaan (hm.com) yritys ei kerro yksittäisten tuotteiden valmistusmaita, mutta vakuuttaa, ettei tee sopimuksia tehtaiden kanssa, jossa työolot eivät vastaa yrityksen periaatteita. (H&M 2017-11-19) Kuitenkin aiemmin yrityksen maine on ryvettynyt useaan otteeseen juuri työoloihin liittyvissä onnettomuuksissa ja elämiseen riittävän palkan maksamisessa työntekijöille. (Laakso 2017)

Toiseksi mukaan valitsin Maitotytön, joka on tullut tunnetuksi nimenomaan valmistamistaan imetysvaatteista, mutta valmistaa myös lastenvaatteita, peittoja, kestovaippoja ja muita tuotteita. Imetyspaidat ovat iloisia, värikkäitä ja materiaaliltaan joustofroteeta, joka on hyvin kestävä. (Maitotyttö 2017-11-19) Merkin tyyli on kuitenkin hyvin retro ja värikäs, eikä sovi kaikkien imettäjien tyyliin. Imetysluukku on kaikissa malleissa samanlainen, näkyvästi resorilla reunustettu vatsan poikki menevä vaakaluukku.

Kolmas yritys, jonka valitsin vertailuun, on Boob. Asiakaskyselyssä useampi vastaaja listasi Boobin imetysluukun kaikkein toimivimmaksi, mutta kritisoi sen näkyvyyttä. Suurin osa Boobin malliston vaatteista on yksivärisiä, raidallisia paitoja on muutamia. Boobinkin kangasvalinta on enimmäkseen luomupuuvilla, mutta monien paitojen etuosa on vuoritettu kierrätyspulloista valmistetusta fleecestä. (Bebes 2017-11-19) Tämän vuorin on tarkoitus lämmittää rintoja ja estää maitotiehyetulehduksen syntyä. Vaikka Boobin käyttämä fleece onkin kierrätysmateriaalista valmistettu, on aina hyvä miettiä mikromuovien vesistölle aiheuttamaa vahinkoa, kun harkitsee fleecen käyttöä paljon pestävissä tuotteissa. Yhdessä pesussa fleecestä voi irrota jopa 1900 mikrokuituhitusta, jotka vesistöön päästyään hioutuvat vieläkin pienemmiksi ja päätyvät ravintoketjun mukana lopulta meidän lautasillemme. (Ykkö 2015)

Vertailussa mukana olleiden yritysten tyyli poikkesi selvästi Sarah Designin tyylistä ja tavoitteista, ja mielestäni markkinoilla on tilaa useammallekin erilaiselle imetysvaatteelle. Vahvoja printtejä ilman retro-meininkiä en löytänyt selatessani eri merkkien sivuja, ja moni vaatemalli oli liiankin optimistinen sen suhteen, että imettäjä palaa heti synnytyksen jälkeen vyötäröltään hoikaksi. Ihmettelin myös, kuinka yleistä oli, että vaatemerkkien koot jopa imetyspaidoissa loppuvat kokoon XL.

TAULUKKO 1: Kilpailija-analyysi

Merkki	Eettisyys	Materiaali	Imetysominaisuus
H&M	Valmistusmaata ei listattu.	Luomutrikoo	Paidan imetysominaisuus voi jäädä huomaamatta, jos ei itse imetä tai ole nähnyt paitaa toiminnassa. Koot loppuvat kokoon XL, eikä rinnalle ole kovin suurta tilaa. Ei toimi suurella kuppikoolla kyselyn perusteella.
Maitotyttö	Valmistettu Suomessa, myös kangas on kudottu ja värjätty Suomessa.	Luomupuuvilajoustofrotee, vuorina Coolmax-ontelokude.	Imetysluukku näkyvästi esillä poikittain rinnan alla. Joustofrotee ei ole yleisempiä vaatetus-kankaita, joten monelle jo se kielii imetysvaatteesta.
Boob	Valmistettu Portugalissa.	Luomupuuvilaa, vuorina 100% polyester-fleece, joka valmistettu kierätyspulloista.	Boob-merkin luukku kehuttiin kyselyssä toimivaksi, mutta kritisoitiin näkyvyydestään. Luukku poikittain vyötäröllä. Koot loppuvat kokoon XL.
Sarah Design	Valmistus Kuopiossa.	Materiaaleina luomupuuvilla, bambutrikoo.	Pyrimme tekemään imetysluukusta erilaisen ja malliin piilottuvan. Mahdollisuus valmistaa myös XL-kokoa isompia vaatteita.

Taulukon kuvat: hm.com, maitotyttopaidat.fi, bebes.fi, sarahdesign.fi

3 MALLISTO

Ajatuksissani oli aluperin suunnitella useampi erilainen imetysluukkumalli, mutta aika-syistä rajasin minimallistoni hyvin tiukasti. En olisi ehtinyt paneutua luukun kunnolliseen toimintaan yhtä tarkasti, jos en olisi keskittynyt vain yhteen luukku- ja vaatemalliin.

3.1 Luonnostelu kyselyn ja keskustelun pohjalta

Lähdin luonnostelussa liikkeelle piirtämällä pluskokoisen naisen vartalon. Päädyin tähän kokoon, koska Sarah Designin myydyimmät naisten vaatteet ovat L-XL. Huomasin, että minulle oli haaste suunnitella itseäni suurempikokoiselle asiakkaalle sopivia malleja. Olen aina ollut kokotaulukon pienemmästä päästä ja monet ideat, joita olin päässäni pyörittänyt, eivät sopineetkaan rintavammalle naiselle. Huomioin piirtäessäni toiveita, joita asiakkaat olivat esittäneet kyselyssä, sekä mukailin Sarah Designin muotokieltä, omaa tyyliäni unohtamatta.

Tärkeitä seikkoja olivat taskut, pitkä, vähintään tunikamittainen helma ja pääntie, joka ei ole liian avoin. Luonnostelussa käytin vesivärejä, sillä en halunnut vielä paneutua liiaksi yksityiskohtiin, vaan hahmotella yleistä linjaa ja silhuettia. Lintula tuo usein afrikkalaista inspiraatiota vaatteisiinsa, ja niinpä halusin tuoda tähänkin mallistoon vaikutteita siltä suunnalta korostamalla lantiota.

Halusin myös varmistaa vaateen turvallisuuden imetettävälle lapselle, joten vertailin ideoitani lastenvaatestandardeihin. Huomioin suunnittelussa erityisesti, ettei suun ja nenän alueelle jäänyt kangasta, joka voi aiheuttaa tukehtumisvaaraa. (Lastenvaatteiden turvallisuus 2015. Suun ja nenän peittävän materiaalin aiheuttama tukehtuminen 4.10) En halunnut myöskään lisätä malleihin pitsiä, tai muita materiaaleja, joissa on pieniä aukkoja, koska standardit täyttävässä vauvanvaatteessa ei saa olla verkkomaisia rakenteita, jotka voivat aiheuttaa pienten sormien kiinnitarttumista. (Lastenvaatteiden turvallisuus 2015. Kankaiden valinta, 6.2.1) Mielestäni lastenvaatestandardeihin vertailu toimii imetysvaateen suunnittelussa, koska vaikka käyttäjä onkin aikuinen, lapsi on hyvin lähellä vaatetta jopa useita tunteja vuorokaudessa. Tämän takia myös vaatteessa käytettyjen kankaiden myrkyttömyys on hyvin tärkeää.

Esittelin tekemäni luonnokset Lintulalle ja keskustelimme jokaisen hyvistä ja huonoista puolista. Lopulta muutamaa luonnosta yhdistelemällä päädyimme malliin, jota aloin työstää kaavaksi.

KUVA 1: Luonnoskollaasi (Pitkänen 2017-11-22)

3.2 Valmiit mallit

Asiakaskyselyssä monet kaipasivat talveksi pitkähihaisia, kesäksi hihattomia ja niin edelleen, joten nimesin malliston mekot hihanpituuksien vuoksi vuodenaikojen mukaan.

SARAH DESIGN by Sanna

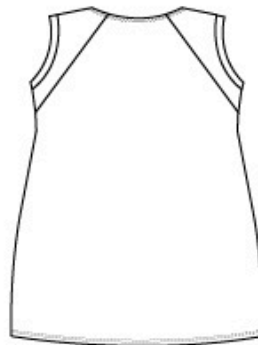
3/4 hihallinen mekko
KEVÄT/SYKSY

Hihatton mekko
KESÄ

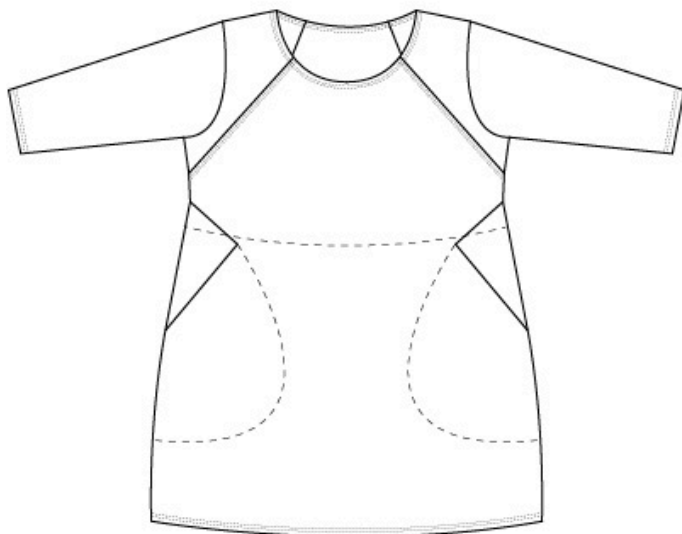
Pitkähihainen mekko
TALVI

KUVA 2: Mallistolakana (Pitkänen 2017-11-20)

Halusin pitää sekä mallistolakanan, että väri vaihtoehtoja ja rakennetta valottavan lakanan ulkomuodon selkeänä ja pelkistettynä.

SARAH DESIGN by Sanna

Katkoviivoilla merkatut taskupussit
ja toppiosan helman päättymisen.

Kukikas

Kukikas

Heimo

Heimo

Pisara

Pisara

KUVA 3: Värivaihtoehdot ja rakenne (Pitkänen 2017-11-20)

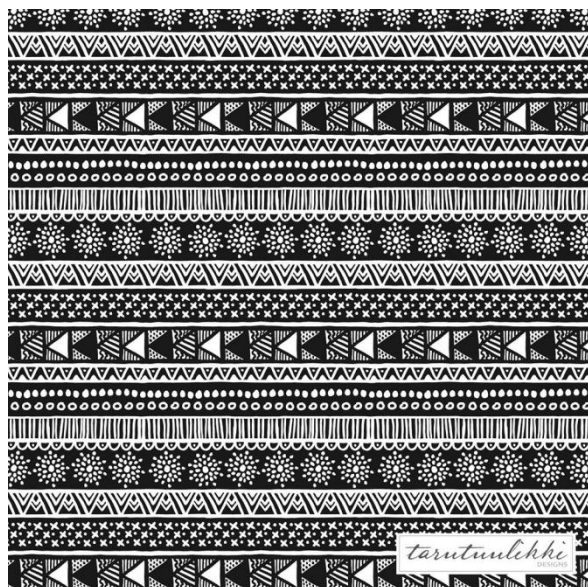
4 LUONNOKSESTA VALMIIKSI TUOTTEEKSI

Varmistimme luonnosten linjojen sopivuuden muotoilemalle kangaskaitaleita suoraan Lintulan päälle. Näin mittasuhteita sai helposti hahmoteltua, etenkin imetysluukun kohdalla. Vertasimme myös luonnoksia merkin aikaisempiin naistenvaatteisiin sekä joihinkin Lintulan itselleen ompelemiin mekkoihin. Tämä antoi lisää suuntaa ennen varsinaista kaavan kuosittelua.

4.1 Materiaalivalinnat

Alkuperäinen ideani oli toteuttaa imetysvaate Sarah Designin myydyimmästä Heimo-kuosisesta luomupuvillatrikoosta, mutta kangas ei saapunut ajoissa tehtaalta. Päädyimme käyttämään varastossa olevaa, ominaisuuksiltaan vastaavaa kangasta mekon miehustassa, joka on 97 % puuvillaa ja 3 % elastaania. Mekossa käytetty musta kangas on Suomessa Orneuleella valmistettua bambuviskoositrikoota, joka on kestävä ja hyvin pehmeää. Näin se on miellyttävää imettäjälle ja vauvalle. Bambu ei allergisoi ja on antistaattinen, joka lisää käyttömukavuutta entisestään. (Orneule 2017) Taskuissa tehosteena käytetty tekonahka on 40 % polyeteenia ja 60 % polyuretaania.

Talviseen mekkoon voisi tulevaisuudessa tulla Heimo-joustocollegea, joka on 95 % luomupuvillaa ja 5 % elastaania. Myös Sarah Designin Kukikas-kuosi sopisi kuvionsa puolesta hyvin imetysvaatteen, sillä siinä eivät maitotahrat näkyisi kovinkaan helposti. Valitsin hyvin joustavat kankaat, koska niitä toivottiin asiakaskyselyssä ja ne ovat Sarah Design -merkille tyypillisiä. Lisäksi mekossa käytin Framilon-nauhaa, joka sopii myös ihmisille, joilla on kumiallergia, koska se on valmistettu 100 % polyuretaanista.

KUVA 4: Heimo-kuosi (Sarah Design 2017-11-19) KUVA 5: Kukikas-kuosi (Sarah Design 2017-11-19)

4.2 Kuosittelu ja kokeilu

Ensimmäistä prototyyppiä lähdin kuosittelemaan Lintulan koossa, Sarah Designin naisten mekkokaavan pohjalta, sillä näin minulla oli sovitusmalli käytettävissäni koko ajan. Lintulan oli myös helppo todeta vaatteiden toimivuus sovittaessaan sitä itse. Mekon peruskaavaan lisäsin taskut, muutin etukappaleen kaksikerroksiseksi, ja korotin pääntietä edestä. Mekon miehusta koostuu erillisestä etuosasta ja toppimaisesta alusosasta, johon kädentiet on leikattu, nämä liittyvät toisiinsa pääntiellä. Näin toppiosaa nostamalla ja etuosaa keskelle siirtämällä rinnan saa esiin imetystä varten. Leikkasin ja valmistin prototyypin ylimääräisestä materiaalista, joka vastasi ominaisuuksiltaan lopullisen vaatteiden materiaaleja, pois lukien tekonahka, joka oli samaa, mitä aioin käyttää myös lopullisessa vaatteessa.

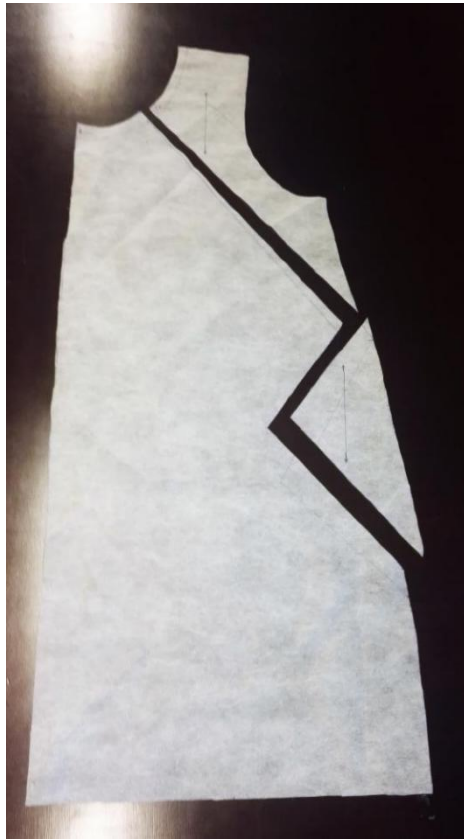
KUVA 6: Prototyypin havainnointi (Pitkänen 2017-11-15)

Sovituksessa totesimme, että imetysluukku toimii hyvin, mutta jäi reunaan ommellusta framilon-nauhasta huolimatta roikkumaan. Imetysluukku avautui myös turhan alas, ylimääräinen avonaisuus ei tuonut luukun toimintaan mitään etua. Myös tasku jäi liian alas, pientä esinettä taskun pohjalta oli lähes mahdoton kaivaa esiin. Pääntie näytti yhä avaralta ja avartui hieman lisää imetysluukkuaukoessa. Imetysominaisuus toimi kuitenkin hyvin ja yksikätisesti. Toppiosa oli Lintulalle juuri sopiva.

Seuraavaa kaavaa kuositellessani nostin imetysluukun reunaa sivusaumasta kahdeksan senttiä ylöspäin, samalla nostaen koko taskurakennetta viisi senttiä ylöspäin sivusaumasta. Nostin pääntietä edestä sentin ja laskin olkaa sentin etukappaleelta. Taskurakenteessa pidensin sisempään taskupussin kappaleeseen kiinnittyvän saumanvaran osuutta tekonahkakolmiossa, ettei taskupussi näy taskunsuusta. Samalla muotoilin takakappaleen kaavaan leikkaussauvan, joka seurasi imetysluukun reunaa. Tämä lisäsi vaatteiden yhdenmukaisuutta ja teki siitä viimeistellymmän näköisen.

Pidensin myös toppiosaa alareunasta kolme senttiä, vaikka se olikin Lintulalle sopiva, sillä asiakaskyselyssä monen kuppikoko oli suurempi ja rinnoille pitää jäädä riittävästi tilaa.

Leikkasin nämä kappaleet kankaista, jotka olimme valinneet yhdessä Lintulan kanssa varsinaisen testimekon tekemiseen.

KUVA 7: Ensimmäinen etukappale

KUVA 8: Etukappaleen sovitusmuutokset

KUVA 9: Takakappaleen kuositelu

KUVA 10: Toppiosan kaava

Ompelin uuden mekon uudelleen kuositellun kaavan avulla ja sovitimme sitä taas Lintulalle. Huomasimme, että imetysluukun reunassa olevaa framilon-nauhaa sai vieläkin kiristää ommellessa enemmän, niin, että reunan kangas poimuttuu. Puettuna tämä poimutus häviää, kun rinta täyttää sille varatun tilan. Myös sivussa taskun kohdalla oli yhä ylimääräistä väljyyttä.

KUVA 11: Lopullisista kankaista tehty sovitusvaate (Pitkänen 2017-11-16)

Korjasin nämä ongelmakohdat lopulliseen mekkoon.

4.3 Ompelu

Yrityksen kanssa yhteistyössä tehty opinnäytetyö mahdollisti varastossa olevien materiaalien käytön, mutta tarjosi myös hyvät työtilat ja laitteet. Kaikki laitteisto oli vapaasti käytettävissäni ja tarpeen vaatiessa Lintula neuvoi ja opasti laitteiden käytössä. Imetysmekon viimeisessä mallissa käytin tasosaumuria helman, hihansuiden ja pääntien viimeistelyssä. Muuten kokosin mekon nelilanka-saumurilla ja viimeistelin höyrysilityksellä. Ompelussa huomasin jälleen, kuinka tärkeää on tehdä vaatteita myös muussa koossa kuin omassaan. Kappaleiden koko hämäsi välillä ja ompelin esimerkiksi taskun uudestaan muutamaan otteeseen. Materiaalit tekonahkaa lukuunottamatta olivat helppoja ommeltavia. Framilon-nauhan ompelu oli itselleni uutta, joten oikean kiristysuhteen löytäminen vaati hieman testausta, mutta kun sen löysi, tykästyin tähän työtapana ja materiaalina.

4.4 Sovitus ja testaus

Kun kaikki sovituserämuutokset oli tehty, framilonille löydetty sopiva kiristys ja mekko saatu ommeltua, oli sen jännittävän hetken aika, kun Lintula puki viimeisen version ylleen. Olimme sopineet, että kuvaamme mekon työhuoneen pihalla, joka tarkoitti, että marraskuun synkkyudessa aikaa oli hyvin rajoitetusti. Meidän iloksemme sade lakkasi ja pilvetkin hieman väistyivät juuri sopivasti.

KUVA 12: Lopullinen prototyyppi (Pitkänen 2017-11-20)

Lintula oli mekkoon hyvin tyytyväinen, kuten olin itsekkin. Jatkokehittelyssä ennen sarjomista muotoilisin vielä helman hieman alaspäin kapenevaksi, kuten se oli alkuperäisessä Sarah Design -kaavassa. Kuosittellessa ja kaavaa kaventaessa tämä helman muoto hävisi. Samoin pääntietä muokkaisin vielä pienemmäksi, vaikka sitä kuosittellessa jo kahteen otteeseen pienensin. Lintula piti pääntiestä näin laajana, mutta oli samaa mieltä, sillä monet asiakkaat toivoivat peittävämpää pääntietä. Totesimme myös, että tekonaikka, jota käytin taskussa tehokeinona, ei ole tarpeeksi tukevaa tähän malliin, vaikka toimiikin merkin lastenvaatteissa. Kuvia varten puimme Lintulalle mekon alle kirkkaan pinkin

topin, että imetysluukun toiminta tulisi hyvin esiin. Erityisen tyytyväinen olin siihen, miten hyvin imetysluukun reuna katoaa silmältä päälle puettuna.

KUVA 13: Yksityiskohdat tunnelmakuvassa (Pitkänen 2017-11-20)

5 POHDINTA JA ARVIOINTI

Lähdin tässä päättötyössä tavoittelemaan toimivaa imetysvaatetta, joka toisi markkinoille jotakin uutta. Asiakaskyselyn ja yrityksessä käytyjen keskustelujen myötä sain suunnittelulle hyvät raamit, enkä lähtenyt rönkyilemään ideoissani. Tämä sopi hyvin erittäin tiukalle aikataululleni. Olen myös tyytyväinen siihen, että uskalsin tarttua aiheeseen, joka vei minut vahvasti epä mukavuusalueelleni. Imetysvaatteet, erityisesti pluskoossa, olivat minulle täysin uusi aihepiiri.

Tuotekehitysprosessin läpikäynti yrityksessä oli mielenkiintoista, sillä muut Sarah Designin projektit ja joulunaluskiireet jatkuivat rinnalla normaalisti. Olin myös näissä mukana, sillä päättötyön kanssa samanaikaisesti suoritin viimeistä harjoittelujaksoani yrityksessä. Tämä aiheutti ajoittaista väsymystä ajattelua, ompeluvirheitä ja tyhjään tuijottamista, mutta hyvä työilmapiiri piti pahimmat kiirepaniikit poissa. Useiden päällekkäisten projektien hallinta antoi minulle hyvää työelämäkokemusta. Mielestäni opinnäytetyö vahvisti ammattiosaamistani ja antoi yhdessä harjoittelun kanssa hyvän kuvan siitä, millaista pienyrittäjän arki on hektisimmillään. Se ei kuitenkaan säikäyttänyt minua pois mahdollisesta tulevasta yrittäjyydestä, vaan jopa vahvasti tahtoani yrittää.

Halusin myös tällä opinnäytetyöllä omalta osaltani vastata yleiseen imetyskeskusteluun, joka mediassa velloi pitkin vuotta 2017. Julki-imetyksen puolustajat ja vastustajat ovat huutaneet mielipiteitään kovaan ääneen, mutta vauvoilla on nälkä, kun niillä on nälkä. Tässä mekossa imettäjän on tarkoitus voida lähteä kaupungille, kahvilaan, yleisiin kulkuvälineisiin tai vaikka baariin. Jos vauva on mukana, mekossa on mahdollista imettää tarpeeksi huomaamattomasti, ettei tarvitse ainakaan nolostella ja jos on itsenäisesti liikkeellä, soveltuu mekko myös helppoon rinnan tyhjennykseen.

Olisin halunnut sovittaa mekkoa vielä Lintulan kanssa samaa vaatekokoa oleville, mutta eri mittasuhteilla varustetuille ihmisille, muttei se ollut aikataulun puitteissa mahdollista. Nämä asiat jäivät yritykselle, samoin tuotteen sarjominen, jonka olin alun perinkin jo rajannut opinnäytetyöni ulkopuolelle. Toivon, että mekko päättyy tuotantoon, ja tämä onkin tarkoitus, mutta asia etenee aikaisintaan tammikuussa 2018.

LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

HUITTI-MALKKI, Riikka 2015-11-25, Imetys ja kulttuuri, Antroblogi, Perhe ja koti -lehden blogipor-
taali, [verkkoaineisto] [Viitattu: 2017-11-12] Saatavissa: [https://antroblogi.fi/2015/11/imetys-meilla-
ja-maailmalla/](https://antroblogi.fi/2015/11/imetys-meilla-ja-maailmalla/),

JOKINEN, Tapani, 2010, Tuotekehitysprojektin kehitysvaiheet. [verkkoaineisto 2017-11-22] Elektro-
ninen julkaisu perustuu teokseen Tapani Jokinen: Tuotekehitys 6.painos (2001) ISBN951-672-313-6
ja on sen korjattu päivitetty laitos. Aalto Yliopisto Teknillinen korkeakoulu, Saatavissa:
<http://lib.tkk.fi/Reports/2010/isbn9789526033204.pdf>

KORPI, Miina 2017, Imetysuutisia-lehti 2/2017 s.8, [digilehti] Imetys julkisella paikalla -miltä se tun-
tuu ja mitä tiede siitä tietää, [Viitattu 2017-11-12] Saatavissa: [https://issuu.com/imetyksen-
tuki/docs/imetysuutisia_2_2017_issuu](https://issuu.com/imetyksen-tuki/docs/imetysuutisia_2_2017_issuu)

LAAKSO, Teija 2016-2-1. Raportti: H&M:n vaatteita tehdään yhä vaarallisissa oloissa Bangladeshissa,
[verkkoaineisto 2017-11-19] Saatavissa: [http://www.maailma.net/uutiset/raportti-hmn-vaatteita-
tehdään-yhä-vaarallisissa-oloissa-bangladeshissa](http://www.maailma.net/uutiset/raportti-hmn-vaatteita-tehdään-yhä-vaarallisissa-oloissa-bangladeshissa)

TERVEYDEN JA HYVINVOINNINLAITOS 2009. Imetyksen edistäminen Suomessa Toimintaohjelma
2009-2012, Raportti 32/2009, Yliopistopaino, Helsinki, ISBN 978-952-245-144-6 [verkkoaineisto
2017-11-15] Saatavissa: <https://www.thl.fi/documents/10531/104907/Raportti%202009%2032.pdf>

TERVEYDEN JA HYVINVOINNINLAITOS 2016. Syödään yhdessä - ruokasuositukset lapsiperheille,
Juvenes Print Suomen Yliopistopaino Oy, Tampere, 5.1 Imetys [verkkoaineisto 2017-11-12] Saata-
vissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-599-8>

BEBES, [verkkoaineisto 2017-11-19] Saatavissa: [https://www.bebes.fi/imetys/imetyspaidat/imetys-
paidat-sesonkimallisto/imetyshuppari-b_warmer-sweatshirt-p-4212.html#kuvaus](https://www.bebes.fi/imetys/imetyspaidat/imetys-paidat-sesonkimallisto/imetyshuppari-b_warmer-sweatshirt-p-4212.html#kuvaus)

H&M, Working Conditions. [verkkoaineisto 2017-11-19] Saatavissa: [http://about.hm.com/en/sustai-
nability/sustainable-fashion/working-conditions.html](http://about.hm.com/en/sustainability/sustainable-fashion/working-conditions.html)

MAITOTYTTÖ, [verkkoaineisto 2017-11-19] 19.11.2017 Saatavissa: [http://maitotytto-
paidat.fi/kauppa/maitotytto_tuote_esittely/](http://maitotytto-paidat.fi/kauppa/maitotytto_tuote_esittely/)

ORNEULE, [verkkoaineisto 2017-11-20] Saatavissa: [http://www.orneule.fi/fi/tietoa/Kuidut-ja-raaka-
aineet/viskoosi](http://www.orneule.fi/fi/tietoa/Kuidut-ja-raaka-aineet/viskoosi)

YK-LIITTO, 6.2.2015, Kuluttaja voi pahentaa mikromuoviongelmia tietämättään, [verkkoaineisto
2017-11-19] Saatavissa: [http://www.ykliitto.fi/uutiset-ja-tiedotus/uutisarkisto/kuluttaja-voi-pahen-
taa-mikromuoviongelmia-tietamattaan](http://www.ykliitto.fi/uutiset-ja-tiedotus/uutisarkisto/kuluttaja-voi-pahentaa-mikromuoviongelmia-tietamattaan)

LASTENVAATTEIDEN TURVALLISUUS. Ohjeita lastenvaatteiden suunnitteluun ja valmistukseen. Me-
kaaninen turvallisuus, 2015. CEN/TR 16792:fi, Standardi: EN-14682:2007: 6.2. Kankaiden valinta,
6.2.1, s.14. Vahvistettu: 2015, Suomen standardisoimisliitto

LASTENVAATTEIDEN TURVALLISUUS. Ohjeita lastenvaatteiden suunnitteluun ja valmistukseen. Me-
kaaninen turvallisuus, 2015, CEN/TR 16792:fi, Standardi: EN-14682:2007: 4.1 Suun ja nenän peittä-
vän materiaalin aiheuttama tukehtuminen, s. 12. Vahvistettu: 2015, Suomen standardisoimisliitto

KUVALÄHTEET:

<http://sarahdesign.fi/shop/product/kukikas-jersey?tm=omat-kankaat> [verkkoaineisto] 20.11.2017

<http://sarahdesign.fi/shop/product/heimo?tm=omat-kankaat> [verkkoaineisto] 20.11.2017

https://www.bebes.fi/imetys/imetyspaidat/imetyspaidat-sesonkimallisto/imetysshuppari-b_warmer-sweatshirt-p-4212.html#kuvaus [verkkoaineisto] 18.11.2017

<http://maitotyttopaidat.fi/kauppa/maitotytto-imetystoppi-violetti.html> [verkkoaineisto] 18.11.2017

http://www2.hm.com/fi_fi/productpage.0433414016.html [verkkoaineisto] 18.11.2017